

Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي
الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ
وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ
اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَلًا فَخُورًا.

Doğal Habitatımız: Komşularımız
(05.07.2019)

Okuduğum âyet-i kerimede Yüce Rabbimiz şöyle buyuruyor: “Allah’a kulluk edin ve O’na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana-babaya, akrabaya, yetimlere, yoksullara, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşa, yolcuya, emrinizin altında bulunanlara iyi davranın. Allah kendini beğenen ve böbürlenip duran kimseyi asla sevmez.”¹

Aziz Müminler!

Fert ve toplum hayatının vazgeçilmez ve insan hayatına anlam ve değer katan unsurlarından birisi olan komşuluk, toplumun bütün kesimlerine insanî, dinî ve hukukî sorumluluklar yükleyen önemli bir müessesedir. Her gün karşılaştığımız, huzur ve güven veren selamına alıştığımız, ihtiyaç duyduğumuzda yanı başımızda bulduğumuz, değişik zaman ve mekânlarda kendileriyle iletişim kurduğumuz bütün insanlar bu müessesenin birer unsurudur ve bu hususta hiçbir şekilde dinî, etnik veya sosyal sınıf farkı gözetilemez.

Değerli Kardeşlerim!

İslâm Dini komşuluk müessesesini, “Komşusu aç iken tok yatan bizden değildir”² “Allah'a ve ahiret gününe inanan kimse komşularına eziyet etmesin”³, “Kötülüğünden komşusunun emin olmadığı kimse cennete giremez”⁴ hükümleriyle koruma altına almış; komşularımıza karşı daima âdil, hoş görülme ve yardımsever olmamızı öğütlemiştir. Komşularımız için sürekli hayır üzere olmamızı da imanımızın gereği kılan dinimiz, yakın ve uzak çevremizi oluşturan bu insanlara karşı ilgisizliği ve vicdanî duyarsızlığı, “Yapacağı fenalıklardan komşusu güven içinde olmayan kimse iman etmiş olamaz”⁵ hükmüyle imanımıza gölge düşüren bir suç olarak vasıflandırmıştır.

Muhterem Müslümanlar!

İslam’da komşuluk hukuku dine göre değil, insan olmaya göre değerlendirilir. Bu itibarla, çok kültürlü bir yapıya sahip olan Almanya’da, komşularımızın haklarına saygı duymak ve onlarla olan münasebetlerimizi ahlâkî değerler çerçevesinde yürütmek noktasında sorumlu olduğumuzu bilmeliyiz. Bizden sadır olan doğru ve yanlışların sadece şahsımızı değil, temsil ettiğimiz dine ve millete yönelik pozitif veya negatif değerlendirmelerin kaynağını teşkil ettiğini hatırlamamızdan çıkarmamalıyız.

Geleneksel veya kültürel bazı uygulamaların komşularımıza eziyet eden bir forma dönüşmemesi için hassasiyet göstermeli; trafikte, işyerinde, okulda, sokakta ve toplumsal yaşamın diğer alanlarında yakışsız, duyarsız ve sorumsuz davranışlardan özenle kaçınmalıyız. Hakkaniyet, nezaket, saygı ve merhamet gibi ahlâkî erdemlere sahip, insanî değerlere saygılı bir komşunun, dünya hayatının en büyük nimetlerinden biri olduğunu; ev almanın değil, komşu almanın bir değer olduğunu her daim hatırlamalı ve hatırlatmalıyız.

Komşuların birbirlerine yakınlık ve sorumluluk derecelerini “Neredeyse birbirlerine mirasçı kılınacaklardı”⁶ şeklinde ifade eden Sevgili Peygamberimiz’e iman etmiş mü’minler olarak komşularımızla ilgili bizlere önemli görevler düşmektedir.

Etnik, dinî ve sosyal aidiyetlerine bakmadan komşularımıza iyilik ve ikramda bulunmak, onlarla selâmlaşmak, hediyeleşmek, ziyaretlerine gitmek, yardımlarına koşmak, güler yüzlü davranmak, dâvetlerine icabet etmek, cenazelerine iştirak etmek, taziyede bulunmak, zarar ve kötülük dokunacak hareketlerden sakınmak, ayıp ve kusurlarını araştırmamak, dinî ve dünyevî işlerinde yol göstermek gibi önemli görev ve sorumluluklarımız bulunmaktadır.

Unutmayalım ki, “Allah katında komşuların en hayırlısı, komşusuna en güzel davranandır.”⁷

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ Nisâ, 4/36.

² İbn Ebî Şeybe, *Kitabu’l-İman*, (Dimaşk, ts.), 33.

³ Buhârî, Edeb 31.

⁴ Müslim, İman, 73

⁵ Buhârî, Edeb 29.

⁶ Buhârî, Edeb, 28

⁷ Dârimî, Siyer, 3; Tirmizî, Birr, 28.